

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - II) (Semester - III) (CBCS) Examination, November - 2019
HISTORY (Optional)
DSC - D2 : History of India (1757 - 1857) (Paper - IV)
Sub. Code : 73371/77671

Day and Date : Monday, 25 - 11 - 2019
Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Total Marks : 50

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions by choosing the correct option. [10]

- a) _____ erected the structure of a system of East India Company Government.
- i) Lord warren hastings
 - ii) Lord hastings
 - iii) Lord cornwallis
 - iv) Lord elphinstan
- b) The battle of _____ Laid the foundation of the british power in India.
- i) Buxar
 - ii) Srirangapattanam
 - iii) Bengal
 - iv) Amritsar
- c) Lord Dalhousie defeated the state of jhansi on the ground of _____.
- i) Dislocation and mis conduct
 - ii) Rebellion
 - iii) Disapproved adoptive heirs
 - iv) Subsidiary alliance
- d) The Begum _____ of Aundh led the revolt in the uprisiry of 1857.
- i) Nurjahan
 - ii) Hajrat mahal
 - iii) Farida begum
 - iv) Chand mahal
- e) British started dual system of government in India at _____.
- i) Bengal
 - ii) Bombay
 - iii) Pondichery
 - iv) Madras
- f) The theory of Drain of Wealth was put forward by _____.
- i) R.S. Sharma
 - ii) Dadabhai Nowroji
 - iii) R.C. Dutt
 - iv) R.P. Dutt

P.T.O.

- g) End of the East India company's rule was the most important result of _____ .
- i) Non-co-operation movement ii) Home rule movement
 iii) The uprising of 1857 iv) Quit India movement
- h) The system of subsidiary alliance was implemented by _____ .
- i) Lord Canning ii) Lord Dalhousie
 iii) Lord Benting iv) Lord Welleselly.
- i) _____ was appointed as the governor general of India in 1856.
- i) Lord Dalhousie ii) Lord Caning
 iii) Lord Karzan iv) Lord Eljin
- j) The uprising of 1857 took place at _____ .
- i) Delhi ii) Kanpur
 iii) Meerat iv) Jhansi

Q2) Write short notes (any four):

[20]

- a) Haidar Ali
 b) Subsidiary Alliance system
 c) Mahalwari system
 d) Theory of drain of wealth
 e) The causes of the uprising of 1857
 f) Queens proclamation (1858)

Q3) a) Write causes of the establishment of company rule in India.

[10]

OR

- b) Explain the work of Lord Dalhousie.

Q4) a) Explain the causes of De-Industrialization.

[10]

OR

- b) Explain in brief effects of the uprising of 1857.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[10]

- अ) याने ईस्ट इंडिया कंपनीच्या प्रशासनाची रचना उभी केली.
i) लॉर्ड वॉरन हेस्टिंग्ज ii) लॉर्ड हेस्टिंग्ज
iii) लॉर्ड कॉर्नवॉलीस iv) लॉर्ड एलफिन्स्टन
- ब) च्या लढाईने भारतामध्ये ब्रिटिश सत्तेचा पाया घातला गेला.
i) बक्सार ii) श्रीरंगपट्टणम्
iii) बंगाल iv) अमृतसर
- क) लॉर्ड डलहौसीने या कारणाखाली झांशीचे राज्य खालसा केले.
i) अव्यवस्था व गैरकारभार ii) बंडखोरी
iii) दत्तकवारसा नामजूर iv) तैनाती फौज
- ड) अवधच्या या बेगमने 1857 च्या उठावात बंडाचे नेतृत्व केले.
i) नूरजहान ii) हरजत महल
iii) फरिदा बेगम iv) चाँद महल
- इ) भारतात ब्रिटिशांनी ठिकाणी दुहेरी शासन पद्धती सुरु केली.
i) बंगाल ii) मुंबई
iii) पाँडेचरी iv) मद्रास
- फ) यांनी संपत्तीच्या निःसारणाचा सिद्धांत मांडला.
i) आर. एस. शर्मा ii) दादाभाई नौरोजी
iii) आर. सी. दत्त iv) आर. पी. दत्त
- य) ईस्ट इंडिया कंपनी प्रशासनाचा शेवट हा या घटनेचा महत्वाचा परिणाम होय.
i) असहकार चळवळ ii) होमरूल चळवळ
iii) 1857 चा उठाव iv) छोडो भारत चळवळ

- र) तैनाती फौजेच्या पद्धतीचा अवलंब गव्हर्नर जनरलने केला.
 i) लॉर्ड कॅनिंग ii) लॉर्ड डलहौसी
 iii) लॉर्ड बेंटिंग iv) लॉर्ड वेलस्ली
- ल) सन 1856 मध्ये इंग्रज सरकारने यांची हिंदूस्थानचा गव्हर्नर जनरल म्हणून नेमणूक केली.
 i) लॉर्ड डलहौसी ii) लॉर्ड कॅनिंग
 iii) लॉर्ड कर्झन iv) लॉर्ड एल्जिन
- व) सन 1857 च्या उठावास या ठिकाणी सुरुवात झाली.
 i) दिल्ली ii) कानपूर
 iii) मीरत iv) झांसी

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

- अ) हैदर अली
 ब) तैनाती फौज
 क) महालवारी पद्धत
 ड) आर्थिक निःसारणाचा सिद्धांत
 इ) 1857 च्या उठावाची कारणे
 फ) राणीचा जाहीरनामा (1858)

प्र.3) अ) भारतात कंपनी राजवट सुरु होण्याची कारणे लिहा.

[10]

किंवा

- ब) लॉर्ड डलहौसी यांचे कार्य स्पष्ट करा.

प्र.4) अ) अनुद्योगीकरणाची (de-industrialization) कारणे विशद करा.

[10]

किंवा

- ब) सन 1857 च्या उठावाचे विविध परिणाम स्पष्ट करा.

